

**GHID PENTRU UTILIZAREA ETICĂ A
INTELIGENȚEI ARTIFICIALE
DE CĂTRE STUDENȚII FACULTĂȚII DE DREPT**

© Universitatea „Dimitrie Cantemir” din Târgu-Mureș
Facultatea de Drept
Noiembrie 2025

PREAMBUL

Instrumentele de Inteligență Artificială (IA) generativă – precum ChatGPT, Gemini, Claude, Copilot etc. – pot fi resurse utile pentru învățare, cercetare și dezvoltare profesională.

Facultatea de Drept încurajează utilizarea etică, responsabilă și critică a acestor instrumente în activitatea academică.

Totuși, folosirea necorespunzătoare a IA poate conduce la erori de interpretare, încălcarea eticii academice, a drepturilor de autor sau a confidențialității datelor.

Prezentul Ghid stabilește principii și reguli clare, aplicabile tuturor studenților Facultății de Drept, în concordanță cu cele mai recente recomandări internaționale privind utilizarea responsabilă a tehnologiilor emergente și bune practici în domeniu.

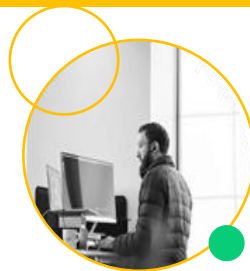

PRINCIPII DE BAZĂ

Acestea sunt principii de bază, a căror respectare contribuie la consolidarea culturii integrității academice și a unui climat de încredere reciprocă în cadrul Facultății de Drept.

Regulile specifice pentru fiecare disciplină rămân cele stabilite de cadrul didactic și comunicate studenților la începutul fiecărui semestru universitar.

1. Responsabilitate și verificare umană

Studentul este responsabil pentru acuratețea și corectitudinea informațiilor incluse în lucrările sale. IA poate oferi sprijin, dar nu înlocuiește gândirea critică. Toate datele juridice obținute prin IA (norme juridice, jurisprudență, doctrină) trebuie verificate în sursele primare. Modelele IA pot genera erori („halucinații”) sau informații neactualizate; verificarea rămâne obligatorie. Utilizarea responsabilă a IA implică dezvoltarea competențelor digitale, a gândirii critice și a capacității de a evalua argumente juridice produse automat. Studenții sunt încurajați să analizeze raționamentele propuse de IA, nu doar rezultatul final. Instrumentele IA nu pot substitui analiza juridică realizată de un profesionist al dreptului. Rezultatele obținute trebuie tratate ca sugestii preliminare, nu ca opinii juridice.

Responsabilitatea umană în utilizarea inteligenței artificiale înseamnă și responsabilitate față de mediu, ținând cont de consumul ridicat de resurse energetice pe care îl aceasta îl presupune.

2. Transparență și onestitate

Orice utilizare a IA în activitatea academică trebuie menționată clar. Indicați instrumentul folosit, scopul, modul de utilizare și, dacă este cazul, rezultatele obținute. IA funcționează adesea ca o „cutie neagră”, adică nu este întotdeauna posibil să înțelegem cum a ajuns la un anumit rezultat. De aceea, este esențial să păstrăm o trasabilitate metodologică — să putem explica și reproduce modul în care a fost folosit instrumentul IA (ce întrebări au fost adresate, ce rezultate au fost obținute și cum au fost verificate). De asemenea, recunoașteți contribuțiile IA și respectați drepturile de proprietate intelectuală.

3. Integritate academică

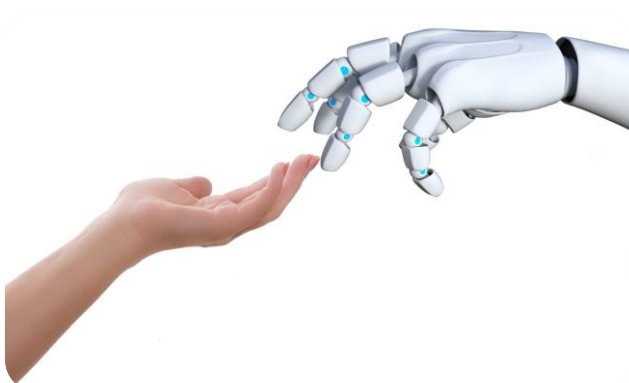

Prezentarea unui text generat integral de IA ca lucrare proprie constituie o încălcare gravă a integrității academice. Citările generate de IA trebuie întotdeauna verificate în sursele primare.

4. Respectarea confidențialității și a drepturilor de autor

Evitați introducerea în sistemele IA a informațiilor confidențiale sau protejate prin drepturi de autor fără permisiune expresă. Nu transmiteți date personale, informații despre cazuri juridice sau materiale interne fără anonimizare completă.

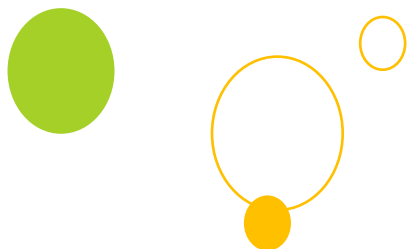

UTILIZĂRI PERMISE ALE IA

IA este un instrument complementar studiului juridic și poate contribui la învățarea activă, explorarea de idei și îmbunătățirea exprimării academice, dacă este utilizată cu discernământ.

IA poate fi utilizată, cu condiția respectării principiilor de mai sus, pentru:

- Înțelegerea preliminară a unui subiect, explicații sau clarificări ale conceptelor juridice;
- Generarea de idei de cercetare, planuri, structuri sau rezumate, cu verificarea ulterioară a informațiilor;
- Sugestii bibliografice sau sprijin în documentare, cu revizuirea atentă a referințelor;
- Traduceri automate preliminare, revizuite de autor sau de un specialist;
- Corecturi gramaticale, lingvistice sau stilistice, menționând utilizarea IA în lucrare;
- Simulări de interogatorii sau pledoarii;
- Redactarea de modele de acte juridice (cu verificare ulterioară);
- Învățarea argumentării juridice prin dialog.

Exemple:

- **Învățare și înțelegere:**
Folosești ChatGPT pentru a obține o explicație simplificată a conceptului de *culpă juridică* sau a diferenței dintre *drept public* și *drept privat*, apoi reformulezi ideile în cuvintele tale și consulți surse primare (coduri, tratate, jurisprudență).
- **Structurare a lucrării:**
Ceri IA să propună o posibilă structură pentru un referat despre *răspunderea civilă delictuală*, dar scrii personal conținutul final.
- **Documentare preliminară:**
Folosești IA pentru a obține o listă orientativă de surse bibliografice, apoi verifici dacă acestea există și sunt corecte în baze de date juridice.
- **Traducere preliminară:**
Utilizezi DeepL sau ChatGPT pentru o traducere de lucru a unui articol dintr-un jurnal juridic englez, verifici termenii tehnici și menționezi că traducerea este neoficială.
- **Corectură lingvistică:**
Folosești IA pentru revizuirea gramaticii unei lucrări, dar nu modifici sensul argumentelor juridice.
- **Simulări practice și dezvoltarea abilităților juridice:**
Folosești ChatGPT pentru a simula un dialog între avocat și client într-un caz ipotetic de răspundere contractuală, pentru a exersa formularea întrebărilor și analiza faptelor juridice, apoi verifici în doctrină dacă soluțiile propuse sunt corecte. Folosești ChatGPT pentru a crea o conversație între un avocat și un client care are o problemă de drept al muncii, pentru a înțelege mai bine cum se aplică dispozițiile legale într-un caz concret. Apoi verifici soluțiile propuse în Codul muncii.
- **Redactarea preliminară a actelor juridice:**
Solicitezi unui instrument IA să genereze o versiune preliminară a unui contract de închiriere sau a unei cereri de chemare în judecată, pentru a înțelege structura generală a documentului. Ulterior, compari textul cu modelele oficiale și legislația în vigoare, corectând formulările inadecvate sau erorile juridice.
- **Exersarea argumentării juridice:**
Îi solicitezi IA să îți ofere argumente pro și contra pentru o temă de seminar, cum ar fi „Pedeapsa capitală”. Folosești răspunsurile doar ca punct de plecare și apoi formulezi propria analiză, pe baza suportului de curs și a legislației.

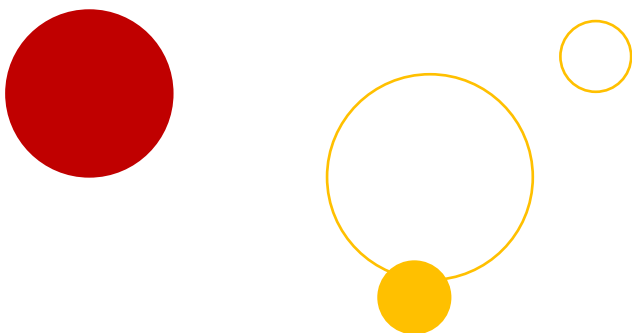
UTILIZĂRI INTERZISE SAU RESTRICȚIONATE

Nu este permisă utilizarea IA pentru:

- Predarea unor lucrări generate integral sau parțial de IA;
- Generarea de citări, jurisprudență sau date fabricate;
- Răspunsuri automate la examene, teste sau evaluări;
- Reformularea unor texte în scopul mascării plagiatului („plagiat asistat”);
- Introducerea în sisteme IA a documentelor confidențiale sau cu date personale.

Exemple:

- **Lucrări generate de IA:**
Predai un eseu despre *drepturile fundamentale* creat integral sau parțial de un model IA - este considerată fraudă academică.
- **Fabricarea de informații:**
Folosești IA pentru a crea citări sau jurisprudență fictivă („Curtea de Apel București, decizia nr. 999/2022” – care nu există) - este interzis.
- **Plagiat asistat:**
Introduci fragmente dintr-un articol academic în ChatGPT, ceri reformulare „pentru a nu fi detectat de antiplagiat” - constituie plagiat asistat.
- **Utilizare în examene:**
Deschizi un instrument IA în timpul unui examen pentru a obține răspunsuri - reprezintă fraudă gravă.
- **Confidențialitate încălcată:**
Încarci într-un model IA public un caz practic cu nume reale sau date despre persoane - este o încălcare a protecției datelor personale.
- **Traduceri neoficiale nerevizuite:**
Citatele juridice preluate dintr-o traducere automată nevalidată sunt considerate eronate și pot altera sensul juridic.

MENȚIONAREA UTILIZĂRII IA ÎN LUCRARE

Utilizarea IA trebuie menționată transparent, printr-o notă de subsol, secțiune distinctă sau declarație explicită. Indicați modelul, scopul utilizării, data și, dacă este cazul, promptul folosit.

Model complet recomandat:

La realizarea acestei lucrări de licență/disertație, am folosit instrumente de inteligență artificială (ex. ChatGPT, versiunea X) pentru [specificați scopul – ex.: redactare de rezumat, corectură lingvistică, structurare idei]. Ideile, analizele și concluziile finale îmi aparțin exclusiv mie, ca autor al lucrării. Am verificat și am ajustat corespunzător toate informațiile generate automat. Am verificat independent acuratețea juridică a tuturor fragmentelor asupra cărora am utilizat instrumente IA. Nu am utilizat instrumente de IA pentru generarea conținutului de idei, argumentativ sau științific al lucrării.

Exemplu scurt (recomandat pentru note de subsol):

Lucrarea a fost redactată cu sprijinul instrumentului ChatGPT (versiunea X), utilizat pentru corectură lingvistică și structurare.

CHECKLIST PENTRU UTILIZARE ETICĂ

- ✓ Lucrarea reflectă gândirea și contribuția mea proprie.
- ✓ Am verificat toate informațiile și sursele generate de IA.
- ✓ Am folosit IA doar ca instrument auxiliar, nu ca sursă principală.
- ✓ Am menționat clar utilizarea IA și am respectat instrucțiunile cadrului didactic.
- ✓ Am respectat confidențialitatea datelor personale și profesionale.

RECOMANDĂRI PRACTICE

- Înainte de a folosi IA pentru teme sau proiecte, consultați politica cadrului didactic privind utilizarea acestor instrumente – unele discipline pot avea reguli specifice.
- Folosiți IA pentru sprijin, nu pentru substituirea reflecției juridice personale.
- Consultați întotdeauna sursele primare înainte de a cita.
- Pentru traduceri, verificați terminologia juridică.
- Evitați stocarea sau transmiterea de date sensibile în instrumente online.
- Păstrați copii ale interacțiunilor relevante cu IA, pentru transparență (*prompt-uri* și *răspunsuri*).

SANCTIUNI

Nerespectarea prezentelor reguli constituie abatere de la normele de integritate academică și poate fi sancționată conform regulamentelor universitare.

Profesorii pot solicita detalii suplimentare (*prompt-uri*, *output-uri* IA) în caz de suspiciune.

Folosirea IA fără menționare poate fi calificată drept fraudă academică, inclusiv în cadrul lucrărilor de licență sau master.

Furnizarea de răspunsuri IA altor colegi în timpul evaluărilor poate constitui complicitate la fraudă academică.

RESURSE

Acest ghid este conceput în acord cu Codul European pentru Integritatea Cercetării (ediția revizuită 2023), Recomandările UNESCO privind etica Inteligenței Artificiale (noiembrie 2021), Ghidul Comisiei Europene privind utilizarea responsabilă a Inteligenței Artificiale generative în cercetare (ediția a doua, aprilie 2025), precum și cu alte documente internaționale în materie, și integrează politici recente ale unor universități prestigioase din țară și din străinătate (MIT, Harvard, Stanford etc.). Documentul este supus actualizării periodice, odată cu evoluția tehnologiilor AI și a practicilor academice în domeniu.

Pentru redactarea acestui Ghid s-au utilizat instrumente de inteligență artificială generativă (de tip GPT-5), exclusiv ca suport de analiză și structurare a conținutului. Toate textele și formulările finale au fost revizuite critic de autori umani, pentru a asigura acuratețea juridică și adecvarea la contextul Facultății de Drept.